

๓. ปากกาลจตุกกะ

ว่าโดยเวลาแห่งการให้ผลของกรรม มี ๔ อย่าง

- ๑. **ทฤษฎีสัมมเวทนียกรรม** หมายถึง กรรมที่ให้ผลในชาติปัจจุบัน องค์กรรมได้แก่ เจตนาเจตสิก ที่อยู่ใน **ขณะดวงที่ ๑** ของอกุศลจิต ๑๒ มหากุศลจิต ๘
- ๒. **อุปปีชชเวทนียกรรม** หมายถึง กรรมที่ให้ผลในชาติที่ ๒ องค์กรรมได้แก่ เจตนาเจตสิก ที่อยู่ใน **ขณะดวงที่ ๑** ของอกุศลจิต ๑๒ มหากุศลจิต ๘ **ให้ผลทั้งปฏิสนธิกาลและปัตติกาล**
- ๓. **อปรปรีชชเวทนียกรรม** หมายถึง กรรมที่ให้ผลตั้งแต่ชาติที่ ๓ เป็นต้นไป จนกว่าจะถึงพระนิพพาน องค์กรรมได้แก่ เจตนาเจตสิก ที่อยู่ใน **ขณะดวงที่ ๒-๖** ของอกุศลจิต ๑๒ และมหากุศลจิต ๘
- ๔. **อโหสิกรรม** หมายถึง **กรรมที่ไม่ให้ผล, กรรมที่ให้ผลเสร็จแล้ว, กรรมที่ไม่มีผล** องค์กรรมได้แก่ เจตนาเจตสิก ที่อยู่ในอกุศลจิต ๑๒ มหากุศลจิต ๘ หินออกจากกรรม ๓ อย่างข้างต้น

หมายเหตุ... มหัคคตกุศลกรรม ๘ และโลกุตตรกุศลกรรม หรือ มัคคเจตนา ๔ ไม่จัดอยู่ในกรรมหมวดนี้ เพราะวา เจตนากรรมทั้ง ๑๓ ดวงนี้ มีขณะเกิดได้เพียงขณะเดียวเท่านั้น ฉะนั้น จึงไม่จัดเข้าในกรรมหมวดนี้

อนึ่ง โลกุตตรกุศลกรรม หรือ มัคคเจตนา ๔ นั้น ไม่เป็นปัจจัยให้ผลเกิดขึ้นในภพชาติต่อไป แต่เป็นกุศลกรรมที่ตัดการเวียนว่ายตายเกิดในสังสารวัฏฏ์ เรียกว่า วิวิฏฐคามินีกุศล ฉะนั้น จึงไม่จัดอยู่ในกรรมหมวดนี้ โดยประการทั้งปวง

ต้องมองให้ชัด ไม่ใช่แค่ลัทธิเชื่อกรรมเก่าอย่างเดียว
กรรมที่กำลังให้ผลอยู่คาดเดาได้ยาก เพียงแค่มองตามแนวทางแห่งธรรมะ เช่นอาจจะเป็นทฤษฎีสัมมเวทนียกรรมกำลังให้ผลก็ได้ หรือเป็นขณะดวงที่ ๗ ที่กำลังให้ผล หรือเป็นขณะดวงที่ ๒-๖ ก็ได้เช่นเดียวกัน

๑. กิจจตุกกะ ว่าโดยหน้าที่ของกรรม๔ อย่าง

๑. **ชนกกรรม** กรรมที่ทำให้รับภานามชนันธ์ และ กัมมชรูปเกิดขึ้น (กรรมนำเกิด หรือ กรรมที่เป็นเหมือนพ่อแม่) องค์กรรมได้แก่ **เจตนาเจตสิก** ที่ในอกุศลจิต ๑๒ โลภียุคจิต ๑๗ (มหากุศลจิต ๘ รูปาวจรกุศลจิต ๕ อรูปาวจรกุศลจิต ๔)
๒. **อุปัตถัมภกกรรม** กรรมที่ช่วยอุดหนุนชนกกรรมอื่น ๆ (กรรมที่เป็นเหมือนพี่เลี้ยง หรือ แม่นม) องค์กรรมได้แก่ **เจตนาเจตสิก** ที่ในอกุศลจิต ๑๒ มหากุศลจิต ๘
๓. **อุปปีฬิกกรรม** กรรมที่เบียดเบียนชนกกรรมอื่น ๆ (กรรมที่เป็นเหมือนโรคภัยไข้เจ็บ ที่คอยบั่นทอนสุขภาพให้ทรุดโทรมทุพพลภาพลง หรือ ศัตรูผู้คอยล้างผลาญให้ได้รับความเจ็บปวดทุกข์ทรมานภายใน) องค์กรรมได้แก่ **เจตนาเจตสิก** ที่ในอกุศลจิต ๑๒ มหากุศลจิต ๘
๔. **อุปฆาตกรรม** กรรมที่เข้าไปตัดรอนชนกกรรมอื่น ๆ (กรรมที่เป็นเหมือนโรคภัย ที่เกิดขึ้นตัดชีวิตินทรีย์ให้ขาดสะบั้นลงโดยฉับพลัน หรือ เหมือนศัตรูผู้ร้ายกาจ หรือ เพฆณฆาตผู้เที่ยงตรง ประหารชีวิตให้ขาดลง) องค์กรรมได้แก่ **เจตนาเจตสิก** ที่ในอกุศลจิต ๑๒ กุศลจิต ๒๑ (มหากุศลจิต ๘ รูปาวจรกุศลจิต ๕ อรูปาวจรกุศลจิต ๔ โลกุตตรกุศลจิต หรือ มัคคจิต ๔)

117

ตารางแสดงองค์ธรรมของกิจจตุกกะ

๑. ชนกกรรม	อกุศลกรรม ๑๒	มหากุศล กรรม ๘	มหัศจรรย์กุศล กรรม ๕	-	รวมเป็น กรรม ๒๕
๒. อุปัตถัมภกกรรม	อกุศลกรรม ๑๒	มหากุศล กรรม ๘	-	-	๒๐
๓. อุปปีฬิกกรรม	อกุศลกรรม ๑๒	มหากุศล กรรม ๘	-	-	๒๐
๔. อุปฆาตกรรม	อกุศลกรรม ๑๒	มหากุศล กรรม ๘	มหัศจรรย์กุศล กรรม ๕	มัคคเจตนา ๔ (โดยเฉพาะ อรหัตมรรค)	๓๓
รวมเป็นเจตนากรรม ๓๓					

เช่นคนๆนี้บาปควรจะให้ผลแต่ซึ่งทำมหัศจรรย์กุศลเกิดขึ้น จึงมาตัดรอนบาป
มาเกิดเป็นรูปพรหมอรูปพรหม

องค์ศีลมารทำบาปไว้มาก บรรลุธรรมเป็นพระอรหันต์ บาปจึงไม่ให้ผล
นายโจรคราแดง

อะไรเป็นตัวดึงเรื่องในอดีตมาคิด

หน้าที่ของเจตนา ๓ ประการ

๑. **สังวิธานกิจ** หน้าที่เพาะเชื้อ คือ จัดแจงปรุงแต่งให้เกิดการกระทำ ทั้งดีและไม่ดี ได้แก่ เจตนาที่อยู่ในกุศลจิต และอกุศลจิต
๒. **พีชนิธานกิจ** หน้าที่เก็บเชื้อไว้ เมื่อได้เหตุได้ปัจจัยพอเหมาะ ก็จะส่งผลให้เกิดขึ้นต่อไป ได้แก่ เจตนาที่อยู่ในโลกีย์วิบากจิต
๓. **กัตตตาทกิจ** เกิดขึ้นสักว่ากระทำหน้าที่ของตนเท่านั้น ไม่เป็นปัจจัยให้เกิดผลต่อไป ภายหน้า ได้แก่ เจตนาที่อยู่ใน ผลจิต และกิริยาจิต

สังวิธานกิจ

จัดแจงปรุงแต่งให้กรรมนั้นสำเร็จลง

กรรมนั้นสัมฤทธิ์ผลลง ไม่ว่าจะครบกรรมบพหรือไม่ครบกรรมบพก็ตาม เมื่อทำเสร็จแล้วเรียกว่าสังวิธานกิจ จัดแจงปรุงแต่งให้เกิดทั้งดีและไม่ดี

พีชนิธานกิจ

เป็นตัวเก็บเชื้อของกรรมเอาไว้รอโอกาสส่งผล

ปัญจธรรม

การเก็บเชื้อของกรรม ตัวเจตนาตัวเองเป็นตัวเก็บ แต่จริงแล้วคือปัญจธรรมนั่นเองเป็นตัวเก็บสั่งสม เรียบร้อยแล้วทุกครั้งที่ทำกรรม เก็บเป็นอธยาตัยแล้ว ผลก็ออกมา เวลาใกล้ตาย กรรมที่เก็บไว้จะผลิด วิบากออกมาทำให้เราได้รับอารมณ์ใกล้ตายนั้นเป็นนิमित ถ้าเป็นทุกตนิमितก็นำเกิดในอบายทุกตวินิบาต นรก ถ้าเป็นสุตตนิमितก็นำเกิดในสุตต โลกสวรรค์

จากปัญจสัญญา

เป็นกามวิตก พยาบาทวิตก วิหิงสาวิตก ขึ้นสู่ขวันะ เราจึงดึงเรื่องราวต่างๆมาคิดแล้วคิดอีก

สังวร ๕

เป็นตัวปิดบาปไม่ให้กุศลเกิด แต่โดยมากแล้วหมู่อสัตว์ไม่สามารถทำสังวรให้เกิดขึ้นได้

กัมมัฏสสกาตาสัมมาทิฏฐิ

แม้พระพุทธเจ้าอุบัติเกิดขึ้นหรือไม่ก็ตาม ย่อมมีปรากฏอยู่ตลอดเวลาในอนันตจักรวาล ทำให้เกิดเป็นมนุษย์ในมนุษยภูมิ กามภูมิ พรหมภูมิ ในสุดติ แม้แต่สวากโพธิสัตว์ ปัจเจกโพธิสัตว์ สัมมาสัมโพธิสัตว์ ก็ย่อมเกิดจากกัมมัฏสสกาตาสัมมาทิฏฐิ

ผู้ใดมีกัมมัฏสสกาตาสัมมาทิฏฐิ ชื่อว่าหลุดพ้นจากมิจฉาทิฏฐิระดับที่ ๑

สัตว์ในภพภูมิอื่นๆ นอกจากมนุษยภูมิ ก็มีผู้มีกัมมัฏสสกาตาสัมมาทิฏฐิอยู่

ความรุนแรงของมิจฉาทิฏฐิมี ๓ ระดับ

มิจฉาทิฏฐิระดับที่ ๑

บุพเพกตเหตุวาทิฏฐิ

มิจฉาทิฏฐิระดับที่ ๒

อิสสรนิมมานเหตุวาทิฏฐิ

มิจฉาทิฏฐิระดับที่ ๓

อเหตุกทิฏฐิ เมื่อปฏิเสธเหตุชื่อว่าปฏิเสธผลด้วย เป็นนัตถิกทิฏฐิด้วย
ชื่อว่าปฏิเสธการกระทำด้วย อภิริยะ เป็นความเห็นผิดที่แก้ไม่ได้

การเชื่อว่าสุขหรือทุกข์ทั้งหลายมนุษย์ไม่ได้ทำเองเป็น
เพราะดวงดาวทั้งหลายมีอิทธิพลต่อกระแสชีวิตมนุษย์
ไม่มีเหตุปัจจัยด้วย จะมา จะทับ เราไม่สามารถไปแก้
ไขใดๆ มันเกิดขึ้นมาลอยๆ ความคิดนี้เป็น อเหตุก
ทิฏฐิ อภิริยวาท

เบื้องหลังของดวงอาทิตย์ ดวงดาวต่างๆ เพราะสัตว์ทั้งหลายทำ
อกุศลกรรม

คำถาม หากสวดมนต์เป็นภาษาบาลีแล้วไม่เข้าใจความหมาย แบบนี้เป็นมิจฉาทิฎฐิได้หรือไม่

การสวดมนต์หากเรามีความเชื่อว่าสวดมนต์แล้วจะทำให้เราโชคดี ประสบความสำเร็จ ทำให้ร่ำรวย ความเชื่อแบบนี้เป็นมิจฉาทิฎฐิ

สวดมนต์ให้เป็น
สัมมาทิฎฐิ

๑. เชื่อมั่นในบทของพระปริตร
๒. ไม่ทำอักษระ พยัญชนะให้วิปริตผิดเพี้ยน
๓. รู้ความหมายของบทสวด
๔. มีจิตใจปรารถนาให้เป็นประโยชน์แก่ตนเองหรือแก่ผู้อื่นที่กำลังฟัง

หากมีความเชื่อมั่น แต่ไม่รู้ความหมาย แต่สวดแล้วได้ปราโมทย์ ปิติ บัลลัทธิ นี้เรียกว่าได้สมาธิ แต่ไม่ได้ปัญญา ไม่ได้จัดเป็นมิจฉาทิฎฐิทั้งหมด แต่เป็นญาณวิปยุตต์ ไม่มีปัญญาประกอบ ต้องพัฒนาต่อให้เป็นญาณสัมปยุตต์

กรรมเก่า กรรมใหม่

กรรมเก่า

ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ

ตาในที่นั้นเป็นทั้งรูปธรรมและนามธรรม

ในจักขุปสาทเป็นรูปธรรม

จักขุวิญญาณเป็นนามธรรม

รวมเวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ ในจักขุปสาทนั้นด้วย

เป็นชั้นที่ ๕ นั้นเอง

ชั้นที่ ๕ ที่เกิดพร้อมจักขุปสาท โสตปสาท ฆานปสาท ชิวหาปสาท กายปสาท และใจคือภวังค์

ที่เรียกว่ากรรมเก่าเพราะเป็นผลที่เราได้มา

เวลาเราเห็น จักขุปสาทรับรูปรามณ์ จักขุปสาทเป็นรูปธรรม

การเห็นดีและไม่ดีเป็นผลของกรรมเก่า

จักขุวิญญาณเห็นดีและไม่ดีก็ได้ เวทนา สัญญา สังขารก็อยู่ในนั้น

สรุปว่าในการเห็น การได้ยิน การได้กลิ่น ได้รส สัมผัสคิดนึก

และภวังค์จิตที่รักษาภพ นี้เรียกว่ากรรมเก่า

เป็นผลของกรรมเก่า เปลี่ยนแปลงไม่ได้

กรรมใหม่

กายกรรม วจีกรรม มโนกรรม

เวลาทำกรรมใหม่ ไม่ใช่เจตนาอย่างเดี๋ยวดแต่เป็นทั้งชุดความคิด

เช่นความ โลภที่เกิดขึ้น เจตนาอยากได้น้อมมาเป็นของตนเอง ในที่

นั้นมีโลกเหตุเป็นมูลรากของกรรม มีทิวฐิตด้วย มีมานะด้วย

เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ ความไม่รู้ เป็นอภิขฌาม โนทุจริต

ในขณะที่น้อมออกจากกามก็ทั้งชุดความคิดนั้นเป็นกรรมใหม่

อโลภะเป็นรากเหง้า ศรัทธา สติ เป็นกรรมทั้งสิ้นเรียกว่ากุศลกรรม

เป็นอนภิขฌาม โนสุจริต

เมื่อผลักการกระทำออกมาก็เป็นกายกรรม ทั้งกายทุจริต กายสุจริต ถ้าท้าวจิรกรรมให้เคลื่อนไหวก็เป็นวจิตุจริต วจิตุสุจริต

กัมมัสสกตาสัมมาทิฏฐิเป็นจุดดวงตาของ โลกีย์ภูมิ

หลุดพ้นไปจากมัจฉาทิฏฐิระดับที่ ๑

เมื่อมีกัมมัสสกตาสัมมาทิฏฐิแล้ว ไม่ใช่ว่าอตตทิฏฐิจะหมดไป

อตตทิฏฐิ ลักกายะทิฏฐิ อตตวาทุปาทาน อตตานุทิฏฐิ
โดยอรรถะแล้วความหมายเหมือนกัน ได้แก่ทิฏฐิเจตสิก
ความเห็นผิดว่ารูปเป็นอตตา เวทนาเป็นเรา สัญญาเป็นเรา
สังขารเป็นเรา จิตเป็นเรา

อตตวาทุปาทาน

อตตะ คือตน

วาทะ คือการกล่าว

อุปาทาน เข้าไปยึดถือสำคัญว่าเป็นตน

ศัพท์คำว่า วาทะ หมายถึง สภาวะจริงๆคือทิฏฐิ

เช่น ปุพเพตเหตุวาทะ อิสสรนิมมานวาทะ ยึดมั่นความเห็นว่าเป็นอตตา

บุคคลผู้มื่กัมมัสสกตาสัมมาทิฏฐิ ละมัจฉาทิฏฐิประเภทปุพเพตเหตุ
วาททิฏฐิ อีสสรนิมมานวาททิฏฐิ หรือเห็นว่าเกิดขึ้นลอยๆ
บุคคลเหล่านี้จะไม่ทำความชั่วแล้วแต่ยังเห็นด้วยอตตาดัตตนอยู่ เป็น
ผู้ทำกรรมเป็นผู้รับผลของกรรม ยังตามเห็นว่าเป็นเราเป็นของของเรา
อยู่ ละได้เพียงมัจฉาทิฏฐิระดับที่ ๑

อุปาทาน ๔

อุปาทาน แปลว่า ความเข้าไปยึดถือไว้ หรือ ความถึ้อมั่น หมายถึง เป็นเหตุให้ยึดถือไว้อย่าง มั่นคงในสิ่งที่คิดไปจากความเป็นจริง ด้วยอำนาจแห่งตัณหาและทิฏฐิ ที่มีกำลังแรงกล้า เปรียบเสมือน ฐที่จับกับ ได้แล้วรัดไว้แน่น ไม่ยอมปล่อย

๑. **กามอุปาทาน** ธรรมชาติที่ยึดมั่นในความยินดีคิดใจในกามคุณอารมณ์ องค์ธรรมได้แก่ **โลกเจตสิก** ที่ ในโลกมุลจิต ๘ ทั้งประหານได้โดยเด็ดขาด เป็นสมุจเฉตปหาน ด้วย**อนคามิมรรคญาณ**
๒. **ทิฏฐูปาทาน** ธรรมชาติที่ยึดมั่นในความเห็นผิดจากทำนองคลองธรรม องค์ธรรมได้แก่ **ทิฏฐิเจตสิก** ที่**ทิฏฐิคคสัมปยุตคจิต ๔** ทั้งประหານได้โดยเด็ดขาด เป็นสมุจเฉตปหาน ด้วย**โสดาปัตติมรรค ญาณ**
๓. **สีลัพอุปาทาน** ธรรมชาติที่ยึดมั่นในข้อปฏิบัติที่ผิด โดยคิดว่าเป็นทางถูก องค์ธรรมได้แก่ **ทิฏฐิ เจตสิก** ที่ใน**ทิฏฐิคคสัมปยุตคจิต ๔** ทั้งประหານได้โดยเด็ดขาด เป็นสมุจเฉตปหาน ด้วย**โสดา ปัตติมรรคญาณ**
๔. **อัตตวาอุปาทาน** ธรรมชาติที่ยึดมั่นในความคิดความเห็นของตนว่าถูกหมด ของผู้อื่นคิดหมด องค์ ธรรมได้แก่ **ทิฏฐิเจตสิก** ที่ใน**ทิฏฐิคคสัมปยุตคจิต ๔** ทั้งประหານได้โดยเด็ดขาด เป็นสมุจเฉต ปหาน ด้วย**โสดาปัตติมรรคญาณ**

ชำระสัมมาทิฐิเบื้องต้นให้ชั้ดก่อน อย่าเพิ่งไปรีบวิปัสสนาญาณ

เชื่อกรรมเก่าอย่างเดี๋ยวจื่อว่าเวลาดาลบันดาลเชื่อว่่าเกิดขึ้นลอยๆไม่มีเหตุ

อัตรตทิฐิ ๔ ระดับ	ถูกทำลายด้วย	สัมมาทิฐิ ๕ ระดับ	การนำสนิมออกจากเหล็ก
มิจจาทิฐิ (ทิฐิพิเศษ)	,,	กัมมัสสกตาสัมมาทิฐิ	(๑) เหล็กที่มีสนิมจะละอ นำมาทาบ เคาะสนิม
อติโอฬาริกอัตรตทิฐิ	,,	นามรูปปริคหสัมมาทิฐิ ทฎฐิวิสุทธิ	(๒) เหล็กค้ำ นำมาขูดด้วยผงหิน
โอฬาริกอัตรตทิฐิ	,,	เหตุปัจจัยปริคหสัมมาทิฐิ	(๓) เหล็กขามัวๆ นำมาขูดค้อด้วยผงหินให้อิ่งขึ้น
สุขุมมอัตรตทิฐิ	,,	วิปัสสนาญาณทัสสนสัมมาทิฐิ มัคคัมคคญาณทัสสน ปฏิปทานญาณทัสสน	(๔) เหล็กขาม่อง นำมาใส่กระบะบอดคิน ใส่ น้ำยา มีสนิมในภายใน เคาไฟแล้วๆเอาๆ
อติสุขุมมอัตรตทิฐิ	,,	โลกุตรมัคคผลสัมมาทิฐิ ญาณทัสสน	(๕) เหล็กกล้า ม่อง นำมาใส่กระบะบอดคิน ใส่ น้ำยา มีสนิมละเอียดภายใน เคาไฟ ๗ วัน ๗ คิน
กระแสนันท์ที่สะอาด บริสุทธิ			(๖) เหล็กตาย สว่างใสว คัง พระชันทรวันเพ็ญ เมื่อนำมาผสมกับ น้ำผึ้ง นำอ้อย สามารถเป็นยารักษาโรคได้

อัตรตทิฐิ มี ๔ ระดับ

๑. อติโอฬาริกอัตรตทิฐิ

อัตรตทิฐิที่มีบาปมาก ยึดถืออัตรตตามาก

ละได้ด้วยนามรูปปริจเฉทญาณ หรือนามรูปปริคหสัมมาทิฐิ หรือ ทิฐิวิสุทธิ เห็นด้วยความเป็นกระแสนันท์ ไม่ได้เห็นด้วยความเป็น สัตว์บุคคล เห็นเป็นขันธ ๕ ละความเห็นผิดที่บาปมากๆ ความเห็น แบบนี้ละเอียดกว่ากัมมัสสกตาสัมมาทิฐิ

๒. โอฬาริกอัตรตทิฐิ

อัตรตทิฐิที่มีบาปปานกลาง

๓. สุขุมมอัตรตทิฐิ

อัตรตทิฐิที่ละเอียด

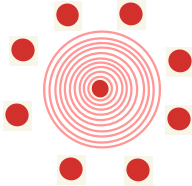
๔. อติสุขุมมอัตรตทิฐิ

อัตรตทิฐิที่ละเอียดมาก

บรรดาอัตรตทิฐิ ๔ อย่างนี้ย่อมถูกละตามลำดับของวิปัสสนาญาณ บุคคลที่เข้าใจเรื่องกรรมและผลของกรรมแล้วเท่านั้น จึงคู่ควรต่อการ พัฒนาสู่วิปัสสนาญาณที่แท้จริง

การประชุมกันของกุศลศีล

กุศลจิตตูปบาท

ออกจากอกุศล
กรรมบพ

← กัมมัสถัสถา สัมมาทิฏฐิ →

เข้าสู่กุศล
กรรมบพ

↓
ฉานสัมมาทิฏฐิ

↓
วิปัสสนาสัมมาทิฏฐิ

↓
มรรคสัมมาทิฏฐิ

สักกายะทิฎฐิ ๒๐
ทิฎฐิสามัญ

สัสสตทิฎฐิ , อัจเฉททิฎฐิ

อเหตุกทิฎฐิ นัตถิกทิฎฐิ อภิริยทิฎฐิ

ทิฎฐิพิเศษ

เชื่อกกรรมเก่าอย่างเดียว
เชื่อว่าเทวดาตลบ้นตาล
เชื่อว่าเกิดขึ้นลอยๆไม่มีเหตุ

ขยายเป็นทิฎฐิ ๖๒

กัมมัตสกตาสัมมาทิฎฐิ
ละทิฎฐิพิเศษ

อเหตุกทิฎฐิ
ทิฎฐิที่น่ากลัว

รวมนัตถิกทิฎฐิ อภิริยทิฎฐิในนั้นด้วย

ต้องพัฒนา
วิปัสสนาปัญญา

กัมมัตสกตาสัมมาทิฎฐิ
ละสัสสตทิฎฐิ อัจเฉททิฎฐิ